Contributed by Grenzeloos
woensdag, 27 januari 2010 - Last Updated woensdag, 27 januari 2010

Onderstaand artikel werd overgenomen uit het januari-februarinummer van Grenzeloos, het magazine van onze Nederlandse zusterorganisatie SAP (Socialistische Alternatieve Politiek). De Nederlandse regering speelt samen met de Britse regering een hoofdrol bij de pogingen om de Ijslandse bevolking te laten opdraaien voor het faillisement van Icesave, waar vooral banken uit deze landen een groot belang in hadden.(SAP-Web)

Het kan wel degelijk, weigeren dat de kosten van de economische crisis afgewenteld worden op mensen die part noch deel hebben aan de oorzaken ervan. Een voorbeeld, in IJsland liep de bevolking in groten getale te hoop tegen het plan van de regering om met belastinggeld 3,8 miljard euro schuld van de failliete internetspaarbank Icesave terug te betalen aan Nederland en Groot-Brittannië. Na de protesten trok de IJslandse president Olafur Grimsson een streep door het plan. De definitieve beslissing wordt nu overgelaten aan een referendum.Natuurlijk is de Nederlandse premier Wouter Bos boos over zoveel democratie. Volgens hem en zijn Britse collega Alistair Darling moet de IJslandse belastingbetaler opdraaien voor de gevolgen van de ondergang van Icesave. Dit zou betekenen dat elk van de 330.000 IJslanders omgerekend 12.000 euro moet ophoesten. En de crisis heeft het land al bijzonder hard getroffen.

Nederland en Groot-Brittannië bedreigen IJsland nu met een internationaal politiek isolement. Als IJsland niet akkoord gaat met de eisen dreigen Nederlandse en Britse politici bijvoorbeeld hun invloed in het Internationaal Monetair Fonds te gebruiken om te voorkomen dat het land nog een lening krijg. En ook sabotage van de IJslandse intrede in de Europese Unie wordt gesuggereerd als chantage-middel om de IJslanders kaal te plukken.

De IJslanders hebben groot gelijk dat zij niet willen opdraaien voor de fouten van bankiers, politici en toezichthouders. Icesave was een privé-onderneming en de IJslandse bevolking heeft niks gewonnen bij het failliet van de bank. Het hele optreden van de Britse en Nederlandse eisers staat bol van hypocrisie. Er wordt bijvoorbeeld geprobeerd 5,5 procent rente uit de IJslanders te persen terwijl de Icesave rente van 5 procent na de val van de bank als abnormaal hoog werd omschreven.

Het meest bont maken de liberalen het wel. De Nederlandse liberale politicus Frans Weekers, lid van de VVD, wil bijvoorbeeld middels een juridische claim nog meer dan de 1,3 miljard die Bos heeft berekend binnen halen. De liberale principes van 'eigen verantwoordelijkheid' en 'geen staatsinmenging in de economie' worden zonder blikken of blozen het raam uitgegooid als er ergens geld te halen valt.

IJsland heeft trouwens al meermalen geprobeerd een rechter uitspraak te laten doen over de zaak – volgens het land is er namelijk geen wettelijke basis om de IJslandse regering verantwoordelijk te houden. Nederland en Groot-Brittannië lijken ook te voelen dat ze juridisch gezien op dun ijs staan. Deze IJslandse pogingen werden namelijk door hen systematisch geblokkeerd. De twee landen beschouwen machtspolitiek tegen het kleine IJsland blijkbaar als een meer geschikt middel om hun zin door te drijven.

Het Icesave verhaal is een voorbeeld in het klein van hoe er wereldwijd gepoogd wordt om de fouten van ondernemers en speculanten af te wentelen op de gewone bevolking. Als er winst gemaakt wordt, verdwijnt die in privé-zakken, maar als er verliezen geleden worden dienen deze opeens gesocialiseerd te worden!

Het besluit van de IJslandse president is daarom toe te juichen. Dat een president weigert een parlementair besluit uit te voeren is een ongebruikelijke stap maar de parlementaire meerderheid die voor het akkoord stemde was zeer nipt (33 voor, 30 tegen) en kan niet los gezien worden van sterke internationale druk. Volgens peilingen is een ruime meerderheid van de bevolking tegen het akkoord en meer dan 60.000 Ijslanders hebben ondertussen een petitie tegen het akkoord getekend.

De president heeft dus groot gelijk dat hij luisterde naar de onvrede en besloot het akkoord aan een referendum te onderwerpen. Hopelijk houden de IJslanders voet bij stuk en verwerpen ze in het referendum massaal het akkoord. Spaarders met een ton of minder worden sowieso gered. En als Bos echt 'ons geld' terug wil, zoals hij zegt, moet hij achter de zakkenvullers aan die de crisis, waar de ondergang van Icesave deel van is, veroorzaakt hebben. Nederland loopt bijvoorbeeld elk jaar 16 miljard euro belastinggeld mis omdat multinationals niet betalen. Bij de speculanten en de multinationals die verantwoordelijk zijn voor de crisis is dus nog genoeg geld te halen.

Net zoals de Icesave affaire en de reactie van de Nederlandse en Britse overheid de economische crisis in het klein is, is de reactie van de IJslanders een voorbeeld in het klein van hoe het ook anders kan. De belangen van de meerderheid van de bevolking dienen voorop te staan. Hopelijk volgen velen het goede IJslandse voorbeeld...